

PRAKSISOVERSIGT · STATSFORFATNINGSRET

Praksisoversigt over parlamentarisme, mistillidsvotum og regeringsdannelse

Grundlovens § 15 og § 14 i praksis – fra mistillidsvotum til forretningsministerium og regeringsdannelse

Version 2 · Opdateret 7. sep. 2026 · 14 afgørelser · 2001-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Det parlamentariske princip er grundlovfæstet i [grundlovens § 15](#) som en NEGATIV parlamentarisme: en regering behøver ikke Folketingets positive tilslutning for at tiltræde, men den skal vige, hvis Folketinget udtaler sin mistillid. Området er i vidt omfang ikke-judiciabelt – den bærende praksis findes derfor ikke i domme, men i Folketingets egne afstemninger og forretningsordenen, i Folketingets Ombudsmands udtalelser om statsministerens og ministrenes stilling, i statsretlige betænkninger og i Statsministeriets administrative vejledninger. Denne oversigt samler det materiale, der faktisk fastlægger retstilstanden om mistillidsvotum, forretningsministerium, regeringsdannelse og kongens formelle udnævnelses- og ressortkompetence efter [§ 14](#).

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Grundlovens § 15 udtrykker NEGATIV parlamentarisme: en regering kan tiltræde og fortsætte uden Folketingets positive tilslutning, men skal vige for et vedtaget mistillidsvotum.
- 02** Efter § 15, stk. 1, kan ingen minister forblive i embedet efter et mistillidsvotum; efter § 15, stk. 2, 1. pkt., udløser mistillid til statsministeren enten ministeriets afskedsbegæring eller udskrivelse af nyvalg.
- 03** Forfatningskommissionens bemærkninger fra 1953 fastslår udtrykkeligt, at § 15, stk. 2, 2. pkt., skal sikre, at der 'til enhver tid findes et ministerium', og at 3. pkt. begrænser de fungerende ministres beføjelser.
- 04** Et mistillidsvotum til en enkelt minister er efter Justitsministeriets udvalgsbetænkning nr. 1557/2015 aldrig blevet vedtaget i praksis – men der er adskillige eksempler på ministerafgang ved UDSIGTEN til et mistillidsvotum (det anticiperede mistillidsvotum).
- 05** Beslutningsforslag B 16 (2025-26) om mistillid til statsministeren blev forkastet med 29 stemmer for, 61 imod og 16 hverken for eller imod – et konkret nutidigt eksempel på, at mistillidsvota afgøres efter forretningsordenens § 33 og grundlovens § 50.
- 06** Afstemning om mistillid følger de almindelige regler: over halvdelen af medlemmerne skal være til stede og deltage, og medlemmer, der hverken stemmer for eller imod, tæller som deltagende, jf. forretningsordenens § 33, stk. 1.

- 07** Mistillid rejses parlamentarisk gennem forespørgsler efter forretningsordenens § 21 og forslag til vedtagelse efter § 24 – ikke gennem ministeransvarlighedsloven, som angår det RETLIGE ansvar.
- 08** Fungerende ministre i et forretningsministerium kan efter § 15, stk. 2, 3. pkt., kun foretage 'hvad der er fornødent til embedsforretningernes uforstyrrede førelse' – dvs. uopsættelige og løbende sager, ikke topudnævnelser, nye kommissioner eller større regeringsplaner.
- 09** Selv når en regering formelt IKKE er et forretningsministerium, har der efter betænkning nr. 1443/2004 udviklet sig en praksis, hvorefter regeringen efter valgudskrivelse udviser tilbageholdenhed i sager med væsentlige politiske beslutninger.
- 10** Forretningsordenens § 20, stk. 9, gør konsekvensen institutionelt synlig: folketingsspørgsmål kan ikke indgives efter valgudskrivelse eller efter et ministeriums afskedsbegæring, jf. grundlovens § 15, stk. 2.
- 11** Regeringsdannelsen er forfatningskonvention: efter dronningerunden udpeges en forhandlingsleder, som via Statsministeriet kan modtage embedsbistand fra fagministerierne til regeringsgrundlaget – beskrevet af Justits- og Statsministeriet i FOB 2016-29.
- 12** Ombudsmanden accepterede i FOB 2016-29, at en regeringsdannelse er 'en politisk beslutningsproces af særlig karakter', der kan begrunde afslag på aktindsigt efter offentlighedslovens § 33, nr. 5 – men understregede, at hensynet svækkes, jo længere tid der er gået siden regeringsdannelsen.
- 13** Kongens kompetence efter § 14 er formel: kontrasignatur er en GYLDIGHEDSBETINGELSE for retsakter, og ansvaret – og dermed den reelle myndighed – ligger hos ministrene, jf. §§ 12 og 13 og FOB 2018-13.
- 14** Ressortfordelingen efter § 14, 2. pkt., udmøntes ved kongelig resolution og kundgøres i bekendtgørelser om ændring i forretningernes fordeling mellem ministrene; ændringer, der følger af en kongelig resolution, skal efter Vejledning om lov kvalitet ikke medtages i lovforslag.
- 15** Efter grundlovens § 32, stk. 2, 2. pkt., kan valg ikke udskrives efter udnævnelsen af et nyt ministerium, før statsministeren har fremstillet sig for Folketinget – en garanti mod en 'rigsdagsløs periode', jf. 1953-forarbejderne.
- 16** Ministres bierhverv kontrolleres af Folketinget: efter § 8 i lov om vederlag og pension m.v. for ministre skal hverv fratrædes ved tiltræden, medmindre statsministeren undtagelsesvis billiger dem, og Udvalget for Forretningsordenen inden 14 dage kan nægte tilladelse.
- 17** Statsministeren er ikke formelt ressortministrenes foresatte, men udøver efter almindelig statsretlig opfattelse en tilsynslignende funktion – og er derfor den, en muligt inhabil minister bør underrette, jf. ombudsmandens udtalelse om miljøministerens habilitet.
- 18** Domstolene prøver ikke det parlamentariske forhold: Højesteret afviste i F-35-sagen søgsmål fra organisationer uden særstatus og fastholdt, at dansk ret ikke anerkender actio popularis i sager med tungtvejende udenrigs- og sikkerhedspolitisk dimension.

- 19 Grænsen mellem politik og ret trækkes dog stedvis af domstolene: Højesteret fastslog i FE-sagen, at afgrænsningen af 'politiske lovovertrædelser' er overladt til domstolene, og at formålet er at hindre misbrug af retssystemet i politiske formål og sikre den politiske ytringsfrihed.

Grundlovens § 15: den negative parlamentarisme og pligten til at fungere

§ 1

Det parlamentariske princip blev først grundlovfæstet i 1953. [Grundlovens § 15, stk. 1](#) bestemmer, at ingen minister kan forblive i sit embede, efter at Folketinget har udtalt sin mistillid til ham. [Stk. 2](#) føjer hertil tre led: udtales mistilliden til statsministeren, skal denne begære ministeriets afsked, medmindre nyvalg udskrives; et ministerium, som har fået et mistillidsvotum eller har begæret sin afsked, fungerer, indtil et nyt ministerium er udnævnt; og fungerende ministre kan i deres embede kun foretage, »hvad der er fornødent til embedsforretningernes uforstyrrede førelse«.

Konstruktionen er NEGATIV parlamentarisme. Grundloven kræver ikke, at en regering ved sin tiltræden opnår Folketingets positive tilslutning – kun at den ikke tåler et flertals udtrykte mistillid. Det er baggrunden for, at Danmark i praksis har kunnet regeres af mindretalsregeringer i årtier.

Forfatningskommissionens bemærkninger til bestemmelsen – den primære forarbejdskilde – er usædvanligt klare:

»Denne paragrafer er ny. I stk. 1 og stk. 2, 1. punktum, grundlovfæstes det parlamentariske princip, hvorefter såvel den enkelte minister som det samlede ministerium skal vige for et af rigsdagen vedtaget mistillidsvotum.«

»Ved stk. 2, 2. pkt., sikres udtrykkeligt, at der til enhver tid findes et ministerium, idet de afgående ministre har pligt til at fungere, indtil et nyt ministerium er dannet. Hertil slutter sig bestemmelsen i stk. 2, 3. pkt., der begrænser fungerende ministres beføjelser.«

Bemærkningerne findes i [Folketingstidende 1952-53, tillæg A](#). Grundloven er aldrig siden ændret, og der findes ingen vedtagne, men endnu ikke gennemførte ændringer af § 15 – retstilstanden er altså uændret siden 5. juni 1953.

Bestemmelsen skal læses sammen med den øvrige forfatningsarkitektur: [§ 12](#) om, at kongen udøver den højeste myndighed »gennem ministrene«, [§ 13](#) om kongens ansvarsfrihed og ministrenes ansvar for regeringens førelse, og [§ 14](#) om udnævnelse, afskedigelse, ministerantal og ressortfordeling. Det RETLIGE ministeransvar efter [§ 16](#) og ministeransvarlighedsloven er en selvstændig og adskilt ansvarsform, som ikke behandles her.

LOV

[Grundloven § 12](#)

[Grundloven § 13](#)

[Grundloven § 14](#)

[Grundloven § 15, stk. 1, 2](#)

[Grundloven § 16](#)

Mistillidsvotummet i praksis – B 16 (2025-26) og den anticiperede afgang

§ 2

Mistillidsvotum fremsættes i dansk praksis som et beslutningsforslag eller som et forslag til vedtagelse under en forespørgsel. Et aktuelt og fuldt dokumenteret eksempel er beslutningsforslag [B 16 \(2025-26\) om Folketingets](#)

[mistillid til statsministeren](#), fremsat den 23. oktober 2025 af Lars Boje Mathiesen (BP). Forslagsteksten var kortest tænkelig – »Folketinget udtaler sin mistillid til statsminister Mette Frederiksen« – og begrundelsen var af rent politisk karakter. Forslaget var til 1. behandling den 25. november 2025 og blev henvist til Udvalget for Forretningsordenen.

Afstemningsresultatet illustrerer mekanikken:

Stemmeafgivning	Antal	Partier
For	29	DD, LA, KF, DF, BP
Imod	61	S, V, M, RV, to løsgængere
Hverken for eller imod	16	SF, EL, ALT

Forslaget blev forkastet. Resultatet viser samtidig, hvorfor [forretningsordenens § 33, stk. 1](#) er central: Tinget kan kun tage beslutning, når over halvdelen af medlemmerne er til stede og deltager i afstemningen, jf. [grundlovens § 50](#), og medlemmer, der tilkendegiver, at de hverken stemmer for eller imod, ANSES som deltagende. De 16 hverken-for-eller-imod-stemmer talte altså med ved beslutningsdygtigheden, men ikke som støtte til forslaget. En beslutning er taget, når flere har stemt for end imod.

Det reelle sanktionsmiddel er imidlertid sjældent den formelle afstemning. Justitsministeriets udvalg konstaterede i **Betænkning nr. 1557/2015 om opfølgning på Christiania-sagen**:

»Det bemærkes, at det aldrig i praksis er kommet så langt, at et mistillidsvotum til en enkelt minister er blevet vedtaget. Derimod er der adskillige eksempler på, at en minister er gået af ved udsigten til, at der vedtages et mistillidsvotum.«

Samme betænkning understreger, at der ikke findes RETLIGE grænser for, hvornår Folketinget kan gøre det politiske ansvar gældende: det er ikke en betingelse, at ministeren har handlet retsstridigt, og Folketinget kan vedtage mistillid på et hvilket som helst grundlag, det finder relevant.

Udvalget om Undersøgelseskommissioner beskrev mekanismen som et »anticiperet mistillidsvotum« i **Betænkning nr. 1571/2018**, der netop fremhæver Christiania-sagen fra december 2013 som et eksempel: efter samråd med justitsministeren og statsministeren tegnede der sig et flertal, der fandt, at ministeren bevidst havde afgivet urigtige oplysninger, og ministeren afgik – uden kommissionsundersøgelse og uden formel afstemning om mistillid.

Begrebet mistillidsvotum optræder også uden for forfatningsretten, hvor det kan have direkte retlige konsekvenser. I [860-130456](#) fandt et beboerklagenævn, at en dirigents standsning af et ekstraordinært afdelingsmøde var den retligt nødvendige konsekvens af, at mødet havde vedtaget mistillid til mødets afholdelse. Parallellen er illustrativ: hvor mistillid ér vedtaget i et forsamlingsorgan, er retsvirkningen umiddelbar og ikke undergivet et yderligere skøn.

LOV

[Folketingets forretningsorden § 33, stk. 1](#)[Grundloven § 15, stk. 1, 2](#)[Grundloven § 50](#)

PRAKSIS

Huslejenævnet · Beboerklagenævn: Dirigentens standsning af ekstraordinært afdelingsmøde efter mistillidsvotum var berettiget

12.03.2026

De parlamentariske kanaler: forespørgsel, forslag til vedtagelse og spørgsmål til ministre

Mistillid opstår normalt ikke ud af ingenting; den udvikles gennem Folketingets kontrolinstrumenter, som er reguleret i forretningsordenen.

Efter [forretningsordenens § 21](#) kan et medlem i henhold til [grundlovens § 53](#) bringe et offentligt anliggende til forhandling og kræve en eller flere ministres forklaring derom ved en FORESPØRGSEL. Forespørgslen skal fremsættes og forhandles senest på 10. mødedag efter Tingets tilslutning, og [§ 21, stk. 4](#) giver mulighed for HASTEFORESPØRGSER, når der er behov for en særlig hurtig debat om et aktuelt emne. Netop en hasteforespørgsel (F 37 i 2014) udløste den vedtagelse, der førte til nedsættelsen af Christiania-udvalget bag betænkning nr. 1557/2015.

Beslutning i forbindelse med en forespørgsel kan kun fattes efter [§ 24](#): der fremsættes et FORSLAG TIL VEDTAGELSE på højst 150 ord (50 ord ved hasteforespørgsler), som skal have naturlig tilknytning til forhandlingen. Der kan ikke stilles ændringsforslag hertil, og vedtages ét forslag, bortfalder de øvrige. Samme adgang gælder under forhandlingen af statsministerens åbningsredegørelse efter [grundlovens § 38](#), jf. [forretningsordenens § 19, stk. 1](#).

De løbende kontrolkanaler er [§ 20-spørgsmål](#) – herunder spørgetimen med statsministeren efter [§ 20, stk. 10](#), hvor statsministeren dog udtrykkeligt kan erklære ikke at ville besvare et spørgsmål – samt ministrenes adgang til Folketinget efter [grundlovens § 40](#) og [forretningsordenens § 28, stk. 4](#), hvorefter ministre er berettigede til at forlange ordet, så ofte de vil.

Endelig kan statsministeren efter [grundlovens § 39](#) og [forretningsordenens § 32, stk. 4](#) selv fremtvinge et møde med angivelse af dagsorden – samme ret som mindst 2/5 af medlemmerne har. Det er den institutionelle ramme, hvori en parlamentarisk krise kan bringes til afgørelse.

Spørgsmålet om, hvorvidt en minister skal søges draget til ansvar, behandles efter [forretningsordenens § 54](#) af Udvalget for Forretningsordenen – det organ, der også afgav betænkning over B 16.

LOV

[Folketingets forretningsorden § 20](#)[Folketingets forretningsorden § 21](#)[Folketingets forretningsorden § 24](#)[Grundloven § 38](#)[Grundloven § 39](#)[Grundloven § 40](#)

Forretningsministeriet: den snævre kompetence og tilbageholdenheden efter valgudskrivelse

§ 4

[Grundlovens § 15, stk. 2, 3. pkt.](#) begrænser fungerende ministres beføjelser til »hvad der er fornødent til embedsforretningernes uforstyrrede førelse«. Bestemmelsen aktiveres, når ministeriet har fået et mistillidsvotum eller har begæret sin afsked – altså det egentlige FORRETNINGSMINISTERIUM.

Rammerne er udfoldet i **Betænkning nr. 1443/2004 om embedsmænds rådgivning og bistand**. Betænkningen beskriver, at ministeren fortsat kan ekspedere løbende og uopsættelige sager, men efter praksis f.eks. IKKE kan besætte administrative topposter, nedsætte udvalg og kommissioner eller fremlægge større regeringsplaner.

Det praktisk vigtigste er imidlertid, at en tilsvarende – men konventionsbaseret – tilbageholdenhed gælder, selv når regeringen formelt ikke er et forretningsministerium. Indenrigs- og Boligministeriet citerede i sit svar på en valgklage til [Udvalget til Valgs Prøvelse](#) betænkningens s. 147-148:

»Er valget – som det er sædvanligt – ikke udskrevet som følge af et mistillidsvotum, har der udviklet sig en praksis, hvorefter regeringen – selv om den formelt ikke er et forretningsministerium – alligevel udviser tilbageholdenhed i sager, der indeholder væsentlige politiske beslutninger. Denne tilbageholdenhed omfatter naturligvis ikke sager, der f.eks. på grund af deres karakter nødvendigvis må ekspederes.«

At normen er reelt virkende, ses af Justitsministeriets håndtering under folketingsvalget i 2022. I [FOB 2023-7 om våbenregisteret](#) meddelte ministeriet ombudsmanden, at det – »i lyset af den praksis, der har udviklet sig, hvorefter regeringen, når valg er udskrevet, udviser tilbageholdenhed i sager, der indeholder væsentlige politiske beslutninger og i forhold til administrative beslutninger af større rækkevidde, selvom regeringen formelt ikke er et forretningsministerium« – fandt det rigtigst ikke at afgive en supplerende udtalelse, før den parlamentariske situation var afklaret.

Folketinget har selv indrettet sin sagsbehandling efter reglen. [Forretningsordenens § 20, stk. 9](#) bestemmer udtrykkeligt, at spørgsmål ikke kan indgives »efter udskrivning af folketingsvalg eller efter et ministeriums indgivelse af afskedsbegæring, jf. grundlovens § 15, stk. 2«. Den parlamentariske kontrol suspenderes altså i takt med, at regeringens kompetence indskrænkes.

Også embedsværkets bistand følger med ned. Betænkning nr. 1443/2004 fastslår, at embedsværkets bistand efter valgudskrivelse i praksis er begrænset til »praktiske forhold«, fordi det ikke er embedsværkets opgave at bistå med at sikre, at ministrene bliver valgt, eller at der opnås et valgresultat, som indebærer, at den hidtidige regering kan fortsætte. Den anbefaling blev videreført af **Betænkning nr. 1537/2013 om ministrenes særlige rådgivere**, der samtidig præciserede, at begrænsningen ikke gælder på samme måde ved folkeafstemninger.

Omvendt er der ikke noget til hinder for, at en minister deltager i valgkamp: Indenrigs- og Boligministeriet konkluderede i valgklagesagen, at »en minister ved udskrivelse af valg til Folketinget er berettiget til at varetage partipolitisk valgarbejde, mens vedkommende fortsat varetager hvervet som minister«. Samme sondring afspejles i [Vejledning om ministerens udgifter](#), hvorefter en minister i en valgkampperiode kan anvende ministerbilen i samme omfang som ellers.

LOV

[Folketingets forretningsorden § 20, stk. 9](#)[Grundloven § 15, stk. 2](#)

§ 5 Regeringsdannelsen som forfatningskonvention: dronningerunde, forhandlingsleder og regeringsgrundlag

Grundloven siger intet om, hvordan en regering DANNES. [§ 14, 1. pkt.](#) siger blot, at kongen udnævner og afskediger statsministeren og de øvrige ministre. Hele processen frem til udnævnelsen er forfatningskonvention.

Den bedste offentligt tilgængelige beskrivelse af den konvention findes i ombudsmandens sag [FOB 2016-29 om aktindsigt i oplysninger til brug for regeringsdannelsen](#). Justitsministeriet redegjorde her – efter drøftelse med Statsministeriet – for praksis:

»[H]vis statsministeren f.eks. efter et valg må indgive regeringens afskedsbegæring og meddele Hendes Majestæt Dronningen, at der bør indkaldes til dronningerunde med henblik på at få udpeget en forhandlingsleder; og denne forhandlingsleder bliver en anden end den fungerende statsminister, er praksis, at Statsministeriet – efter aftale mellem den fungerende statsminister og forhandlingslederen – kan yde forhandlingslederen embedsbistand i forbindelse med regeringsdannelsen, herunder med bistand fra fagministerierne.«

De enkelte fagministerier yder altså ikke bistand DIREKTE til forhandlingslederen, men kan via Statsministeriet blive anmodet om baggrundsmateriale til brug ved forhandlingerne og ved udarbejdelsen af det regeringsgrundlag, »som skal danne grundlag for den kommende regerings aktiviteter, og som efter praksis præsenteres for offentligheden i forbindelse med en ny regerings tiltræden«.

Ombudsmanden accepterede, at regeringsdannelsen er »en politisk beslutningsproces af særlig karakter«, og at oplysninger herom efter omstændighederne kan undtages fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 33, nr. 5 – en bestemmelse med et bevidst snævert anvendelsesområde, der kun kan bruges, når hemmeligholdelse er KLART påkrævet, og der foreligger en NÆRLIGGENDE fare for skade. Han føjede dog en vigtig begrænsning til:

»[T]idsfaktoren spiller efter min opfattelse en rolle, og ... hensynene bag § 33, nr. 5 – også i tilfælde som det foreliggende – vil svækkes, jo længere tid der er gået, efter at den pågældende regering er dannet.«

De hensyn, ministerierne påberåbte sig, er samtidig en beskrivelse af konventionens funktionsmåde: aktindsigt i forhandlingsmateriale ville kunne få fremtidige forhandlingsledere til at være tilbageholdende med at bruge embedsværket, svække det faglige grundlag for regeringsgrundlaget og forsinke processen hen mod, »at Danmark igen har en fuldt beslutningsdygtig regering«.

Processens tidsmæssige udstrækning har konkrete følger for statsapparatet. Christiania-udvalget bag betænkning nr. 1557/2015 oplyser således selv, at dets arbejde »blev indstillet i valg- og regeringsdannelsesperioden i maj og juni 2015«.

Grundloven sætter én formel skranke i selve regeringsdannelsen: efter [§ 32, stk. 2, 2. pkt.](#) kan valg efter udnævnelsen af et nyt ministerium ikke udskrives, forinden statsministeren har fremstillet sig for Folketinget. Forfatningskommissionen begrundede dette og de tilknyttede regler i [§ 32, stk. 3-4](#) med, at man »anser det for ønskeligt at skabe garantier mod, at der opstår en rigsdagsløs periode«.

LOV

[Grundloven § 14](#)[Grundloven § 32, stk. 2-4](#)

Kongens udnævnelsesret, kontrasignaturkravet og ressortfordelingen efter § 14

§ 6

[Grundlovens § 14](#) rummer fire led: kongen udnævner og afskediger statsministeren og de øvrige ministre; han bestemmer deres antal og forretningernes fordeling imellem dem; kongens underskrift giver beslutninger gyldighed, når den er ledsaget af en eller flere ministres underskrift; og enhver minister, som har underskrevet, er ansvarlig for beslutningen.

Forarbejderne fra 1953 forklarer den ene sproglige ændring i forhold til 1915-grundlovens § 13: udtrykket »sine ministre« blev erstattet med »statsministeren og de øvrige ministre«, fordi det »[u]nder hensyn til statsministerens ledende stilling ... er blevet anset for ønskeligt, at udnævnelsen af en statsminister udtrykkeligt nævnes«.

At kompetencen er FORMEL, er fastslået udførligt i ombudsmandens sag [FOB 2018-13 om aktindsigt i brevveksling med kongehuset](#), der sammenfatter den statsretlige litteratur:

»Grundlovens § 12 fastslår som det fremgår, at regenten udøver sin myndighed 'gennem ministrene'. Sammen med bestemmelsen i grundlovens § 13 om, at 'ministrene er ansvarlige for regeringens førelse' og bestemmelsen i grundlovens § 14, 3. pkt., om, at ministrenes underskrift er en gyldighedsbetingelse for kongens beslutninger, understreger bestemmelsen således, at det er ministrene – ikke regenten – der bærer ansvaret, og at det derfor som en refleksvirkning også er ministrene – ikke regenten – der har den afgørende myndighed i statsanliggender.«

Kontrasignaturkravet angår kun RETSAKTER. Som ombudsmanden refererer, må ordet »beslutninger« i § 14 forstås som retsakter, og kontrasignaturen er en gyldighedsbetingelse: uden den indtræder de tilsluttede retsvirkninger ikke. For kongens FAKTISKE handlinger og politisk betonedede udtalelser – nytårstaler, statsbesøg, taler ved officielle lejligheder – følger det derimod af § 13, at der kræves forudgående tilslutning fra en minister, normalt statsministeren. Statsministeriet lagde tilsvarende i sagen om [aktindsigt i dronningens nytårstale](#) til grund, at dronningen ved nytårstalen og taler ved statsbesøg ikke handler som privatperson, men som led i statsstyret, og at talerne dermed er omfattet af ministrenes ansvar – hvilket ombudsmanden ikke fandt anledning til at kritisere.

Ressortkompetencen i § 14, 2. pkt., udøves ved KONGELIG RESOLUTION efter statsministerens indstilling og kundgøres i [bekendtgørelser om ændring i forretningernes fordeling mellem ministrene](#). Bekendtgørelserne udstedes af Statsministeriet og bruges både til at flytte enkeltsagsområder og til at oprette og nedlægge hele ministerier – som da der ved bekendtgørelse af 31. august 2024 blev oprettet et Ministerium for Grøn Trepert med overførsel af sagsområder fra Miljøministeriet og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, »idet den nærmere fastlæggelse af ministerens ansvarsområde vil ske ved kongelig resolution«.

Den lovtekniske konsekvens er beskrevet i [Vejledning om lov kvalitet](#): ressortændringer, der følger af en kongelig resolution, skal som udgangspunkt IKKE medtages i et lovforslag, »da dette må anses som overflødigt, fordi ændringen allerede følger af den kongelige resolution«; de bør i stedet indarbejdes i en lovebekendtgørelse. Vejledningen tilføjer, at en minister som udgangspunkt frit kan oprette og nedlægge myndigheder på sit område og overføre opgaver mellem dem på administrativt grundlag – men at en myndighed, der er oprettet ved lov eller hvis eksistens er specifikt forudsat i lovgivningen, kun kan nedlægges ved lov.

LOV

[Grundloven § 12](#)[Grundloven § 13](#)[Grundloven § 14](#)

§ 7 Statsråd og ministerråd – §§ 17-18 og den administrative praksis

[Grundlovens § 17](#) bestemmer, at ministrene i forening udgør statsrådet, hvori tronfølgeren tager sæde, når han er myndig, og at der i statsrådet forhandles »alle love og vigtige regeringsforanstaltninger«. Kongen fører forsædet. § 18 supplerer med ministerrådet: er kongen forhindret i at holde statsråd, kan han lade sagen forhandle i et ministerråd bestående af samtlige ministre under statsministerens forsæde, hvor hver minister afgiver sit votum til protokollen, og beslutning tages efter stemmeflerhed.

Den praktiske udmøntning er beskrevet i Statsministeriets [Vejledning om ekspedition af statsrådsager](#) (Statsrådsvejledningen). Heraf fremgår, at der normalt afholdes 6-7 statsrådsmøder om året, at der er MØDEPLIGT, og at kun sygdom, tjenesterejser i udlandet og indkomne ministerbesøg fra udlandet er »lovligt« forfald. Ved forfald påhviler det ministeren selv at aftale med en anden minister, at denne forelægger sagerne – og »[s]åfremt der er udpeget en fungerende minister, forelægges sagen af denne«. Sagerne inddeles i fem hovedgrupper, der alle vedrører bifaldelse af fremsættelse og stadfæstelse af lovforslag, og det er de enkelte

ministre, der har ansvaret for, at sagerne forelægges i overensstemmelse med de gældende regler, herunder grundlovens 30-dagesfrist for stadfæstelse.

Vejledningen er værd at bemærke af to grunde. For det første viser den, at statsrådets funktion i dag er formaliseret og ekspeditionspræget – den reelle regeringskoordination sker andetsteds. For det andet dokumenterer den, at det formelle apparat er indrettet på KONTINUITET: også et fungerende ministerium og fungerende ministre kan forelægge sager for regenten, hvilket er den praktiske forudsætning for, at pligten til at fungere efter § 15, stk. 2, 2. pkt. kan opfyldes.

Hvor den reelle beslutningskoordination foregår, blev belyst i Granskningskommissionens beretning om sagen om aflivning af mink, hvor Statsministeriets og tidligere statsministres forklaringer om regeringsudvalgene (bl.a. Koordinationsudvalget) er gengivet i [beretningen](#). Det fremgår heraf, at regeringsudvalgene efter den forklaring, der blev afgivet, retligt ikke er tillagt kompetence til at træffe beslutninger, at der er tale om konsensusfora, og at det formelt er den enkelte ressortminister, der træffer beslutningen og bærer ansvaret for at udføre den. Det er den samme grundstruktur som i §§ 14 og 17-18: kollektiv forhandling, individuelt ministeransvar.

LOV

[Grundloven § 15, stk. 2](#)[Grundloven § 17](#)[Grundloven § 18](#)

Mindretalsregeringens afhængighed af Folketinget – FOB 2009

§ 8 15-1

Den mest udførlige forvaltningsretlige udlægning af parlamentarismens praktiske betydning findes i ombudsmandens sag [FOB 2009 15-1 om hemmeligholdelse af sag om statsministerens eventuelle topjob i EU eller NATO](#). Ombudsmanden sammenfattede den forfatningsretlige baggrund således:

»Det følger af det danske forfatningsretlige system, at regeringen – blandt andet i forbindelse med lovgivningsarbejdet – fungerer i et samarbejde med Folketinget, og at Folketinget fører kontrol med regeringen. ... Hertil kommer, at regeringen i Danmark aktuelt og traditionelt er mindretalsregeringer. Det er og har således i praksis været nødvendigt, at regeringen samarbejder med Folketinget for at opnå flertal til – ved lov eller beslutning – at gennemføre sit program. Et flertal i Folketinget kan til enhver tid udtale sin mistillid til en minister. Hvis mistilliden udtales til statsministeren, vil det samtidig fremkalde regeringens afskedsbegæring, medmindre nyvalg udskrives, jf. grundlovens § 15, stk. 2, 1. pkt.«

Sagen viser samtidig, hvordan den negative parlamentarisme gennemsyrrer forvaltningsretlige afvejninger. Statsministeriet gjorde gældende, at et afslag på aktindsigt, som indebar eller blev opfattet som en bekræftelse af, at en minister var kandidat til en international toppost, kunne få parlamentariske konsekvenser i form af tilbageholdenhed med at indgå aftaler og forlig med ministeren – og at der kunne blive tale om »meget omfattende parlamentariske konsekvenser hvis partierne bag regeringens parlamentariske grundlag ikke er indstillet på at samarbejde med regeringen ved at give deres fortsatte støtte til den siddende minister/regering«. Vedrørte sagen statsministeren, ville dennes mulighed for effektivt at virke som regeringens chef – og dermed regeringens muligheder for at fungere som en arbejdsdygtig regering – kunne lide væsentlig skade.

Ombudsmanden kritiserede i sagen ikke afgørelsens resultat, men fandt, at Statsministeriets BEGRUNDELSE ikke opfyldte kravene i forvaltningslovens § 24: en fyldestgørende begrundelse skulle både have redegjort for det generelle hjemmelsgrundlag for at give afslag uden at be- eller afkræfte dokumenternes eksistens og for de konkrete hensyn, der gjorde hemmeligholdelse påkrævet. Udtalelsen illustrerer den generelle linje:

ombudsmanden efterprøver ikke det parlamentariske forhold som sådan, men de forvaltningsretlige krav til de afgørelser, det giver anledning til.

Udtrykket »regeringens parlamentariske grundlag« – aftalepartierne bag en mindretalsregering – har således ikke selvstændig retlig status i grundloven, men er den faktiske forudsætning, som både Statsministeriet og ombudsmanden lægger til grund ved anvendelsen af skrevne retsregler.

LOV

Grundloven § 15, stk. 2

Grundloven § 19, stk. 1

Ministerens dobbeltrolle, habilitet og bierhverv: § 14 og § 9 ministervederlagslovens § 8

Ressortfordelingen efter [§ 14](#) placerer ministeren i en dobbeltrolle: politisk regeringsmedlem OG øverste forvaltningschef. **Betænkning nr. 1443/2004**, som ombudsmanden gengiver i [FOB 2026-2 om justitsministerens bogprojekt](#), sonderer mellem fire funktioner:

- ministeren som forvaltningschef
- ministeren som regeringsmedlem
- ministeren som partipolitiker
- ministeren som privatperson

Embedsværket skal yde rådgivning og bistand på de to førstnævnte områder, mens de to sidste ligger uden for. Ombudsmanden citerer i samme sag Jens Peter Christensen, *Ministre og embedsmænd – pligter og ansvar* (2022), s. 211, for, at »[d]en yderste grænse for embedsværkets rådgivning og bistand til regeringen og dens ministre sættes af, at der skal være tale om forhold, der knytter sig til ministerens funktioner som minister«.

Dobbeltrollen slår igennem på habilitetsområdet. I ombudsmandens sag om [manglende afklaring eller afværgelse af mulig inhabilitet](#) udtalte ombudsmanden, at statsministeren – selv om han ikke formelt kan anses for den enkelte ressortministers foresatte i forvaltningslovens § 6's forstand – »efter almindelig statsretlig opfattelse [udøver] en tilsynslignende funktion over for de enkelte ministre«, og at statsministeren derfor er den, der bør underrettes efter principperne i forvaltningslovens § 6, stk. 1. Herefter kunne statsministeren tage stilling til inhabiliteten og drage konsekvenserne. Ombudsmanden anså det for en fejl og for beklageligt, at ministeren ikke undergav spørgsmålet nærmere overvejelse.

I sagen om [myndighedsinhabilitet ved oprykning af ministerens ægtefælle](#) knyttede ombudsmanden udtrykkeligt spørgsmålet til § 14: det var et spørgsmål om »en personligt inhabil ministers overordnede ansvar for sagens behandling som følge af forretningernes fordeling mellem ministre i henhold til grundlovens § 14« sammenholdt med ministerens tilsyns- og instruktionspligt. Ombudsmanden fandt, at ministeren havde været afskåret fra at føre et forsvarligt tilsyn med embedsmændenes behandling af sagen.

Ministres BIERHVERV kontrolleres derimod af Folketinget selv. Efter [§ 8, stk. 1, i lov om vederlag og pension m.v. for ministre](#) skal en minister, der ved sin tiltræden besidder hverv i offentlige eller private virksomheders, foretagenders eller institutioners tjeneste, fratræde disse. Undtagelsesvis kan hvervet bevares med statsministerens foreløbige billigelse, hvis varetagelsen efter dennes skøn ikke kan berede vanskeligheder i udførelsen af embedspligten eller i forholdet til statsforvaltningsgrenene. Statsministeren skal STRAKS skriftligt underrette et af Folketinget nedsat udvalg – i praksis Udvalget for Forretningsordenen – som inden

14 dage kan NÆGTE tilladelsen. Efter § 8, stk. 3 må ingen minister i sin ministertid overtage nyt hverv af den art, og efter stk. 4 gælder ordningen også statsministeren selv. Folketingsvirksomhed er undtaget, jf. stk. 5.

Ombudsmanden konstaterede i inhabilitetssagen, at underretningen af Udvalget for Forretningsordenen om en ministers opretholdt orlov fra en tidligere stilling (§ 9-ordningen, der henviser til § 8's procedure) på grund af en misforståelse mellem Statsministeriet og ministeren først skete flere år efter ministerudnævnelsen, hvilket Statsministeriet beklagede.

Åbenheden om ministerhvervets økonomiske side er reguleret administrativt gennem [Vejledning om en ny åbenhedsordning om ministres udgifter og aktiviteter](#) og [Vejledning om ministerens udgifter](#), der tager udgangspunkt i, at ministre er »både den øverste administrative chef og den politiske chef for deres respektive ministerområde«, og at der derfor ikke på forhånd kan foretages en skarp afgrænsning af, hvilke udgifter der er ministerrelevante.

LOV

Grundloven § 14

Lov om vederlag og pension m.v. for ministre § 8, stk. 1, 3-5

§ 10 Domstolenes tilbageholdenhed over for det parlamentariske rum

Domspraksis om parlamentarismen selv er så godt som fraværende. Det er ikke et hul i materialet, men en konsekvens af, at det politiske ansvar efter § 15 hverken har en adressat med retlig interesse eller en retsfølge, domstolene kan udmåle. De domme, der findes, angår grænsefladerne.

Den klareste nyere illustration er F-35-sagen. Fire humanitære organisationer anlagde sag mod Rigspolitiet og Udenrigsministeriet med påstand om ugyldighed af eksporttilladelser under F-35-programmet. Staten anførte bl.a., at tilladelserne var forbundet med meget tungtvejende udenrigs- og sikkerhedspolitiske interesser, og at organisationerne reelt anfægtede selve F-35-partnerskabsaftalen og beslutningen om at fastholde den. Østre Landsret afviste sagen i [BS-26806/2024-OLR](#), og Højesteret stadfæstede i [BS-24622/2025-HJR](#):

»Organisationerne er ikke ved lov tillagt klageret, partsstatus eller søgsmålskompetence vedrørende myndighedernes udstedelse af eksporttilladelser efter våbenlovens § 6.«

Højesteret fastslog, at foreninger, der ikke selv er konkret og individuelt berørte, kun har retlig interesse, hvis SÆRLIGE OMSTÆNDIGHEDER taler herfor – f.eks. en tillagt særstatus – og at de særlige Maastricht-kriterier om overgivelse af lovgivningskompetence af indgribende betydning for befolkningen ikke fandt anvendelse. Dansk ret anerkender ikke actio popularis, heller ikke over for regeringens udenrigspolitiske dispositioner.

Samme linje ses i [BS-15215/2020-OLR](#), hvor Østre Landsret afviste et søgsmål om prøvelse af GENERELLE regler, fordi prøvelse som udgangspunkt forudsætter en konkret forvaltningsakt, og i [BS-21108/2022-OLR](#), hvor et anerkendelsessøgsmål mod PET og FE blev afvist for manglende retlig interesse.

Omvendt er domstolenes prøvelsesret efter [grundlovens § 63](#) reel, hvor der er en afgørelse og en berørt part. I [Sag 276/2013](#) tog Højesteret stilling til forholdet mellem begrænsede prøvelsesregler i særlovgivningen og den generelle prøvelsesret efter grundloven, og i [BS-43/2001-HJR](#) blev spørgsmålet om prøvelse af administrative skøn, der angiveligt var båret af usaglige, POLITISKE hensyn, behandlet efter samme bestemmelse.

Grænsen mellem politik og strafferet trækkes derimod af domstolene selv. I FE-sagen, [55/2023](#), fastslog Højesteret om begrebet »politiske lovovertrædelser« i retsplejelovens § 686, stk. 4, nr. 3:

»Det er ikke i loven eller forarbejderne defineret, hvad der ligger i udtrykket »politiske lovovertrædelser«. Den nærmere afgrænsning er således overladt til domstolene.«

Højesteret lagde vægt på, at formålet med nævningemedvirken »må antages at være navnlig at begrænse muligheden for, at retssystemet misbruges i politiske formåls interesse, og at sikre den politiske ytringsfrihed«, og at en tidligere forsvarsministers offentlige kritik af regeringens håndtering af FE-sagen derfor skulle behandles med nævninger (3-2). Kendelsen er den tydeligste nyere markering af, at domstolene værner om det politiske rum snarere end at afgøre det.

Statsministerens person nyder strafferetlig beskyttelse i kraft af hvervet. I [SS-2997/2022-OLR](#) fandt Østre Landsret ophængningen af en mannequindukke med statsministerens ansigt og teksten »HUN MÅ OG SKAL AFLIVES!« som en offentligt fremsat trussel om vold mod statsministeren i anledning af hendes udførelse af hvervet efter straffelovens § 119, stk. 1, jf. § 81, nr. 7, og fandt ikke ytringen beskyttet af EMRK artikel 10; Procesbevillingsnævnet meddelte efterfølgende 3.-instansbevilling i [sagerne 24/08286, 24/17272 og 24/17273](#). Tilsvarende blev vold mod statsministeren straffet efter § 119, stk. 1, i [SS-11776/2024-KBH](#).

En beslægtet – men EU-retlig – problemstilling om, hvem der afgør et parlamentarisk organs sammensætning, blev afgjort i [C-600/22](#), hvor EU-Domstolen fastslog, at Europa-Parlamentet er bundet af medlemsstaternes officielle meddelelser om valgte medlemmer og ikke kan efterprøve lovligheden af nationale valgprocedurer.

Endelig markerer [SS-1/2021-DK](#) afgrænsningen udadtil: Rigsretten dømte en fhv. minister for forsætlig overtrædelse af ministeransvarlighedslovens § 5, stk. 1. Det er det RETLIGE ministeransvar efter [grundlovens § 16](#) – en helt anden ansvarsform end den politiske mistillid efter § 15, og med en helt anden proces og bevisbyrde. De to spor kan i praksis konkurrere: Udvalget for Forretningsordenen behandlede i [B 14 \(2025-26\)](#) netop forældelsesreglerne i ministeransvarlighedsloven i lyset af, at kommissionsundersøgelser går forud for Folketingets stillingtagen til, om der skal rejses rigsretssag.

LOV	Grundloven § 15	Grundloven § 16	Grundloven § 63	Straffeloven § 119, stk. 1
PRAKSIS				
	Højesteret · Humanitære organisationer afvist: Ingen søgsmålskompetence i sag om F-35-våbeneksport			18.03.2026
	Højesteret · Højesterets kendelse om nævningemedvirken i sag om videregivelse af statshemmigheder (FE-sagen)			27.10.2023
	Højesteret · Prøvelse af Advokatnævnets kompetenceafvisning efter Grundlovens § 63			12.08.2014
	Højesteret · Højesteretsdom om domstolsprøvelse af enrumssanbringelse			12.10.2001
	EU-Domstolen · Europa-Parlamentets beføjelser vedrørende valgte medlemmers mandat og immunitet: Domstolen stadfæster kompetencefordelingen mellem EU og medlemsstaterne			26.09.2024
	Rigsretten · Rigsretssag mod fhv. minister Inger Støjberg			13.12.2021
	Landsretten · Afvisning af søgsmål fra humanitære organisationer om dansk våbeneksport til F-35-programmet grundet manglende retlig interesse			11.04.2025
	Landsretten · Landsrettens dom i sag om trusler mod statsministeren under corona-demonstration			13.03.2024
	Landsretten · Østre Landsret afviser sag mod PET og FE om anerkendelse af agent-samarbejde grundet manglende retlig interesse			08.11.2023
	Landsretten · Dom om Retlig Interesse i Sag om Grundvandsbeskyttelsesregler			02.12.2022
	Byretten · Dom for vold mod statsminister, databedrageri og blufærdighedskrænkelser med udvisning			07.08.2024
	Procesbevillingsnævnet · Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling i sag om strafbar trussel mod statsministeren under corona-demonstration (mannequindukke med skiltet "HUN MÅ OG SKAL AFLIVES!")			16.08.2024

§ 11 Retskildebilledet: hvor praksis om parlamentarisme faktisk findes

For den, der skal fastlægge retstilstanden på dette område, er retskildehierarkiet et andet end sædvanligt. Rangordnet efter, hvor bindende kilderne faktisk er:

1. **Grundlovens tekst** – §§ 12-18, § 32, §§ 38-40 og § 50. Uændret siden 1953 og uden pending ændringer.
2. **Forfatningskommissionens bemærkninger (1953)** – den primære og stort set eneste forarbejdskilde til § 15 og § 32, tilgængelig i [Folketingstidende 1952-53, tillæg A](#).
3. **Folketingets forretningsorden** – den operative regulering af, hvordan mistillid rejses og afgøres: § 19, § 20, § 21, § 24, § 33 og § 54.
4. **Folketingets egne afstemninger og udvalgsberetninger** – fx [B 16 \(2025-26\)](#), der er den nyeste realiserede anvendelse af § 15, stk. 2.
5. **Statsretlige betænkninger** – navnlig **nr. 1443/2004** om embedsmænds rådgivning og bistand (forretningsministeriet og valgkampsbistanden), **nr. 1537/2013** om ministrenes særlige rådgivere, **nr. 1557/2015** om Christiania-sagen (det politiske ansvar og sandhedspligten), **nr. 1571/2018** om undersøgelseskommissioner (det anticiperede mistillidsvotum), **nr. 1315/1996** om undersøgelsesorganer og **nr. 312/1962** om ministrenes ansvar for regeringens førelse, der udtrykkeligt afgrænser det politiske ansvars form og indhold fra sit kommissorium.
6. **Ombudsmandens udtalelser** – vejledende, men de facto styrende for forvaltningens adfærd: [FOB 2009 15-1](#), [FOB 2016-29](#), [FOB 2018-13](#), [FOB 2023-7](#) og [FOB 2026-2](#).
7. **Administrative vejledninger og bekendtgørelser** – [Statsrådsvejledningen](#), [Vejledning om lov kvalitet](#), [Vejledning om lov om offentlighed i forvaltningen](#) om ministerbetjeningsreglen, og [bekendtgørelserne om ændring i forretningernes fordeling mellem ministrene](#).
8. **Domspraksis** – kun i grænsefladerne, jf. afsnittet ovenfor.

En central pointe for praktikerer er, at ministerbetjeningsreglen i offentlighedslovens § 24 og de tilknyttede undtagelser er den kanal, hvorigennem parlamentarismens indre liv oftest bliver retligt prøvet. [Vejledning om lov om offentlighed i forvaltningen](#) præciserer, at § 24, stk. 1, »alene vedrører de opgaver, som en minister skal løse som regeringspolitiker«, og at dokumenter udvekslet mellem ministre, når én eller begge ikke handler som regeringspolitiker, ikke kan undtages. Det er samme sondring mellem ministerens funktioner, som betænkning nr. 1443/2004 opstiller.

LOV

[Folketingets forretningsorden § 33](#)
[Grundloven § 15](#)

§ 12 Sammenfatning: hvad der er retligt bindende, og hvad der er konvention

Parlamentarismen i dansk ret består af tre lag, som det er afgørende at holde adskilt.

Det retligt bindende lag er smalt, men skarpt. [Grundlovens § 15, stk. 1](#) gør det retligt umuligt for en minister at forblive i embedet efter et vedtaget mistillidsvotum. [§ 15, stk. 2](#) opstiller det alternative valg mellem afskedsbegæring og nyvalg, pålægger de afgående ministre pligt til at fungere og begrænser deres kompetence til det fornødne til embedsforretningernes uforstyrrede førelse. [§ 32, stk. 2, 2. pkt.](#) forhindrer en nyudnævnt

statsminister i at udskrive valg, før han har fremstillet sig for Folketinget. § 14, 3. pkt. gør ministerkontrasignatur til en gyldighedsbetingelse. Og § 50 og [forretningsordenens § 33](#) fastlægger, hvornår Folketinget overhovedet kan træffe beslutning.

Det konventionsbaserede lag er langt bredere og bærer den daglige praksis: dronningerunden og udpegningen af en forhandlingsleder, embedsbistanden til regeringsgrundlaget via Statsministeriet, mindretalsregeringens aftalepartier, den anticiperede ministerafgang ved udsigten til mistillid, og regeringens tilbageholdenhed efter valgudskrivelse, SELV NÅR den formelt ikke er et forretningsministerium. Ingen af disse normer kan håndhæves ved domstolene, men de er dokumenteret i ministeriernes egne udtalelser til ombudsmanden og i statsretlige betænkninger, og de efterleves konsekvent.

Det forvaltningsretlige lag er dér, hvor de to første lag bliver prøvbare. Ombudsmanden efterprøver ikke, om en regering bør gå af, men om begrundelsen for et afslag på aktindsigt lever op til forvaltningslovens § 24, om en minister har afklaret sin habilitet, og om embedsværkets bistand holder sig inden for ministerens funktioner som minister. Domstolene prøver ikke det parlamentariske forhold, men afviser søgsmål uden konkret og individuel berørthed – som i F-35-sagen – og afgrænser til gengæld selv, hvad der udgør en »politisk lovovertrædelse«, som i FE-sagen.

For praktikerer betyder det: et spørgsmål om mistillid, regeringsafgang eller regeringsdannelse besvares ikke ved at søge i domssamlinger, men ved at læse grundlovens § 15 og § 14 sammen med 1953-forarbejderne, Folketingets forretningsorden, den relevante betænkning og ombudsmandens udtalelser – og ved at holde det politiske ansvar efter § 15 strengt adskilt fra det retlige ministeransvar efter § 16 og ministeransvarlighedsloven.

LOV

[Folketingets forretningsorden § 33](#)

[Grundloven § 14](#)

[Grundloven § 15, stk. 1, 2](#)

[Grundloven § 32, stk. 2](#)

[Grundloven § 50](#)

PRAKSIS

Højesteret · Humanitære organisationer afvist: Ingen søgsmålskompetence i sag om F-35-våbeneksport

18.03.2026

Højesteret · Højesterets kendelse om nævningemedvirken i sag om videregivelse af statshemmeligheder (FE-sagen)

27.10.2023

REFERENCE Lovgrundlag

7 paragraffer

[Folketingets forretningsorden § 33](#)

stk. 1

[Grundloven § 14](#)

[Grundloven § 15](#)

stk. 1, 2

[Grundloven § 17](#)

[Grundloven § 32](#)

stk. 2-3

[Grundloven § 50](#)

[Lov om vederlag og pension m.v. for ministre § 8](#)

stk. 1

MATERIALE Citerede afgørelser

14 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

4

18.03.2026	Humanitære organisationer afvist: Ingen søgsmålskompetence i sag om F-35-våbeneksport	10707-12714
27.10.2023	Højesterets kendelse om nævningemedvirken i sag om videregivelse af statshemmeligheder (FE-sagen)	55-2023
12.08.2014	Prøvelse af Advokatnævnets kompetenceafvisning efter Grundlovens § 63	276-2013
12.10.2001	Højesteretsdom om domstolsprøvelse af enrumsanbringelse	4990-6010
EU-DOMSTOLEN · EUROPÆISK DOMSTOL		1
26.09.2024	Europa-Parlamentets beføjelser vedrørende valgte medlemmers mandat og immunitet: Domstolen stadfæster kompetencefordelingen mellem EU og medlemsstaterne	C-600/22
RIGSRET TEN · SÆRLIG DOMSTOL		1
13.12.2021	Rigsretssag mod fhv. minister Inger Støjberg	129-149
LANDSRET TEN · ANKEINSTANS		4
11.04.2025	Afvisning af søgsmål fra humanitære organisationer om dansk våbeneksport til F-35-programmet grundet manglende retlig interesse	10508-12388
13.03.2024	Landsrettens dom i sag om trusler mod statsministeren under corona-demonstration	5894-7042
08.11.2023	Østre Landsret afviser sag mod PET og FE om anerkendelse af agent-samarbejde grundet manglende retlig interesse	4318-5174
02.12.2022	Dom om Retlig Interesse i Sag om Grundvandsbeskyttelsesregler	4690-5641
BYRET TEN · FØRSTE INSTANS		1
07.08.2024	Dom for vold mod statsminister, databedrageri og blufærdighedskrænkelser med udvisning	5993-7169
HUSLEJENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		1
12.03.2026	Beboerklagenævn: Dirigentens standsning af ekstraordinært afdelingsmøde efter mistillidsvotum var berettiget	860-130456
PARKERINGSKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		1
11.10.2024	Uklar skiltning af zonekoder ved gæsteparkering i erhvervsejendom førte til annullering	park-7042
PROCESBEVILLINGSNÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		1
16.08.2024	Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling i sag om strafbar trussel mod statsministeren under corona-demonstration (mannequindukke med skiltet "HUN MÅ OG SKAL AFLIVES!")	24/08286, 24/17272 og 24/17273

Betænkning om undersøgelsesorganer

nr. 1315 · 1996 · Justitsministeriet

Embedsmænds rådgivning og bistand - Betænkning nr. 1443 fra Udvalget om embedsmænds rådgivning og bistand til regeringen og dens ministre

nr. 1443 · 2004 · Finansministeriet

Ministrenes særlige rådgivere – et serviceeftersyn

nr. 1537 · 2013 · Finansministeriet

Betænkning nr. 1557 om opfølgning på Christiania-sagen – Ministres afgivelse af oplysninger til Folketinget

nr. 1557 · 2015 · Justitsministeriet

Undersøgelseskommissioner og parlamentariske undersøgelsesformer: Betænkning afgivet af Udvalget om Undersøgelseskommissioner

nr. 1571 · 2018 · Justitsministeriet

BETÆNKNING OM MINISTRENES ANSVAR FOR REGERINGENS FØRELSE SAMT OM, HVORVIDT EN SÆRLIG MINISTERANSVARLIGHEDSLOV BØR GENNEMFØRES

nr. 312 · 1962 · Statsministeriet